

เฝ้าดูฟัน 5 ขวบปีแรก

อายุ	พัฒนาการด้านต่างๆ	ประชาชน/ผู้ปกครอง	บุคลากรสาธารณสุข
0-6 เดือน (กินนมแม่) ยังไม่มีฟันขึ้น		<ul style="list-style-type: none"> ใช้ผ้าสะอาดชุบน้ำต้มสุกที่เย็นแล้ว เช็ดเหงือก กระพุ้งแก้ม ลิ้นให้ลูกวันละ 2 ครั้ง 	<ul style="list-style-type: none"> แนะนำเช็ดช่องปากลูก (หลังคลอด/คลินิกนมแม่/เยี่ยมบ้าน)
7-11 เดือน (เริ่มมีฟันขึ้น)	<ul style="list-style-type: none"> สามารถบังคับกล้ามเนื้อที่ปากควบคุมการปิดปากได้ มีพัฒนาการใช้นิ้วมือ สามารถบังคับกล้ามเนื้อมือได้มากขึ้น จับถือของ เปลี่ยนมือได้ดี 	<ul style="list-style-type: none"> แปรงฟันให้ลูกตั้งแต่ฟันซี่แรกด้วยยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ ตะขอนแปรงพอเปียก ถูแปรงไปมาสั้นๆในแนวขวาง แล้วใช้ผ้าสะอาดเช็ดฟองออก ทำทุกวันจนเป็นนิสัย อย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง เช้า-ก่อนนอน พาลูกไปพบทันตแพทย์ภายใน 6 เดือนหลังฟันซี่แรกขึ้น หรืออย่างช้าไม่เกินอายุ 1 ปี เป็นช่วงวัยที่เหมาะสมกับการฝึกเลิคนมขวด ฝึกดื่มนมจากถ้วยพลาสติกใบเล็ก 2 หู อาจเริ่มจากการใช้ช้อนป้อน ฝึกเลิคนมมือติก (หมายถึงเวลาประมาณ 24.00 - 04.00น.) เพื่อให้ลูกสามารถเลิคนมมือติกได้ก่อนที่ฟันจะขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> ฝึกทักษะผู้ปกครองในการทำ ความสะอาดช่องปากให้เด็ก โดยวิธีลงมือปฏิบัติ (hands on technique) + แจกแปรงสีฟันอันแรก (WCC) ให้คำปรึกษาและคำแนะนำวิธีการและทางเลือกในการเลิคนมขวด รณรงค์แปรงฟันให้ลูก ตั้งแต่ฟันซี่แรก ด้วยยาสีฟันผสมฟลูออไรด์
1-2 ปี (มีฟันกรามน้ำนมซี่ที่ 1)	<ul style="list-style-type: none"> ดื่มน้ำจากแก้วได้โดยไม่หก เริ่มทำความเข้าใจคำสั่งง่ายๆ หรือกติกาสั้นๆที่ชัดเจนได้ ทำตามได้ เล่นการใช้สิ่งของตามหน้าที่ ได้มากขึ้นด้วยบทบาทสมมติกับสิ่งของ ชอบการชมเชย 	<ul style="list-style-type: none"> แปรงฟันให้ลูกด้วยยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ อย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง เช้า-ก่อนนอน ควรเลิคนมขวดได้อย่างถาวร อาหารของลูก ควรหลีกเลี่ยงอาหารหวาน, ทานอาหารว่างไม่เกิน 2 ครั้งต่อวัน และฝึกทานผลไม้เป็นอาหารว่าง ผู้ปกครองเล่นสมมติกับเด็ก เช่น เล่นแปรงฟันตุ๊กตา เริ่มการฝึกวินัยเพื่อสร้างพฤติกรรมที่เหมาะสมได้ เช่น การฝึกให้แปรงฟันวันละ 2 ครั้ง ทุกวัน 	<ul style="list-style-type: none"> รณรงค์ /กระตุ้น ผู้ปกครองแปรงฟันให้เด็ก ด้วยยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ ทุกวัน ฝึกผู้ปกครอง /อสม. ตรวจสอบความสะอาดฟัน (ซี่ฟัน) ด้วยหลอดพลาสติก รณรงค์ ให้ผู้ปกครองฝึกเด็ก ทานผัก ผลไม้

อายุ	พัฒนาการด้านต่างๆ	ประชาชน/ผู้ปกครอง	บุคลากรสาธารณสุข
	<p>2-3 ปี (ฟันกรามน้ำนมซี่ที่ 2 ขึ้น มีฟันน้ำนมขึ้นครบสมบูรณ์ 20 ซี่)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ชอบทำอะไรด้วยตนเอง ● สามารถใช้มือเดียวได้อย่างต่อเนื่อง 	<ul style="list-style-type: none"> ● เริ่มฝึกให้เด็กแปรงฟันเอง โดยมีผู้ปกครองแปรงซ้ำให้เด็กทุกครั้ง จนถึงอายุ 6-8 ปี ● แปรงฟันให้เด็กอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง เข้า-ก่อนนอน ● หากมีกระจกจะทำให้ลูกสนใจมากยิ่งขึ้น ● ฝึกสุขนิสัยต่างๆ เช่นการแปรงฟัน การล้างมือ 	<ul style="list-style-type: none"> ● รณรงค์ /กระตุ้น ผู้ปกครอง แปรงฟันให้เด็ก ด้วยยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ ทุกวัน ● ฝึกผู้ปกครอง /อสม. ตรวจความสะอาดฟัน (ซี่ฟัน) ด้วยหลอดพลาสติก ● รณรงค์ ให้ผู้ปกครองฝึกเด็ก ทานผัก ผลไม้
	<p>3-5 ปี (เข้าศูนย์เด็ก) สิ่งแวดล้อมเริ่มมีอิทธิพลต่อเด็กมากขึ้น โดยเฉพาะการกิน</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ปล่อยให้ลูกแปรงฟันเอง โดยมีผู้ปกครองแปรงซ้ำให้ทุกครั้ง จนถึงอายุ 6-8ปี ● แปรงฟันให้ลูกอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง เข้า-ก่อนนอน ● ปล่อยให้ลูกทานอาหารว่างที่มีคุณค่า เช่น นมจืด ผลไม้ ขนมที่ทำจากผลไม้ ถั่วต่างๆ ● ไม่ควรให้ลูกดูโทรทัศน์มากนัก เพราะจะถูกชักนำจากสื่อโฆษณาได้ง่าย ชอบอาหารที่มีสีสัง 	<ul style="list-style-type: none"> ● สนับสนุน กิจกรรมแปรงฟัน + ความสะอาดฟัน หลังอาหารกลางวัน ● ฝึกทักษะการตรวจความสะอาดฟัน แก่ ผดด. ● สนับสนุนให้ ศพด. จัดกิจกรรม “<i>ขยับแปรงสีฟันทั่วปาก 2 นาที</i>”

LCA:MC

มหัศจรรย์ 1000 วันแรกของชีวิต เพื่อลูกรักฟันดี

ลดเชื้อโรคในช่องปาก ,healthy mom

ฟันดี พัฒนาการสมวัย

ก่อน

ตั้งครรภ์

หลังคลอด

0-2 ปี

ศพด.

รณรงค์

- แปรงฟัน 222+ ใช้ไหมขัดฟัน
- ตรวจสอบ 6 ด.
- ตรวจสอบฟัน+ขัดทำความสะอาดฟัน

- แปรงฟันซี่แรก
- ผปค. แปรงฟันเด็ก
- ตรวจสอบความสะอาดฟัน/ฟันผุ ผปค./ผดต
- ทันตบุคลากร

บริการ

ทันตกรรม

Fee schedule

ทาฟลูออไรด์วาร์นิช /เคลือบฟลูออไรด์

- Tx need

OHI/HL

- สุขภาพช่องปากแม่ มีผลต่อ แม่ ลูก

- แปรงฟันให้ลูกตั้งแต่ ฟันซี่แรก (F)
- แปรงฟันให้เด็ก

ทักษะ

- แปรงฟัน/ไหมขัดฟัน
- เช็ดช่องปากลูก

- ตรวจสอบความสะอาดฟัน/แปรงฟันให้เด็ก ผปค. อบรม ผดต.การจัดกิจกรรมฯ

Monitor

coverage

- ตรวจสอบ บริการทันตกรรม

- เยี่ยมหลังคลอด

ตรวจสอบ

CF 18 ค.

HDC

ตรวจสอบ

CF 3 ปี

HDC

NOH

NOH: การสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากระดับประเทศ